

BUKOLINIO ŽANRO TRANSFORMACIJA BIONO KŪRYBOJE

Audronė Kudulytė-Kairienė

Vilniaus universiteto Klasikinės filologijos katedros docentė

Helenistinėje graikų literatūroje išivyravus smulkiesiems žanram, išpopuliarėjo bukolikos – neilgi, ramų piemenų gyvenimą vaizduojantys eiléraščiai. Šio žanro eiléraščius kūrė ne mažas būrys ano meto poetų. Daugelio jųvardų neišliko. Neaišku, kurio poeto plunksnai priklauso anoniminiai bukoliniai eiléraščiai, pagal tradiciją spausdinami prie Teokrito kūrinių (pvz., 8, 9 bukolikos), nežinome, kas buvo *Biono epitafijos*¹, epilio *Megara*², *Achilo ir Deidamėjos epitalamijo*³ autoriai. Paprastai

išvardijami trys bukolinio žanro atstovai – Teokritas, Moschas ir Bonas. X a. Sudo žodynas nurodo (s. v. Θεόκριτος): ἵστέον δὲ ὅτι τρεῖς γεγόνασι βουκολικῶν ἐπῶν ποιηταί, Θεόκριτος οὗτοσί, Μόσχος Σικελιώτης, καὶ Βίων ὁ Σμυρναῖος, ἐκ τινος χωριδίου καλούμενου Φλώσσης. Tokia pačia tvarka šie vardai pateikiами ir *Palatino antologijoje*, kur Moscho epigramos (*AP* 9.440) scholijai pažymi: οὗτος ὁ Μόσχος ποιητής ἐστιν τῶν καλουμένων βουκολικῶν ποιημάτων, ὃν πρῶτος Θεόκριτος, δεύτερος αὐτὸς ὁ Μόσχος, τρίτος Βίων Σμυρναῖος. Tokią bukolinę triadą, matyt, buvo nustatę antikiniai filologai, redagavę ir leidę senuosius tekstus. Tradicija sudarinėti literatūrinių žanru atstovų sąrašus ir į juos įtraukti pačius garsiausius rašytojus bei poetus atsirado III a. pr. Kr., kai žinomas Aleksandrijos mokslininkas Aristofanas Bizantietis sudarė graikų epikų, lyrikų, oratorių, tragedijų ir komedijų autoriuų sąrašus – vadinančią Aleksandrijos kanoną (Pfeiffer, 1968, 204). Aristofano Bizantiečio pradėtas darbas, matyt, nenutrūko ir vėliau. I a. pr. Kr. kilo susidomėjimas anksčiau gyvenusių bukolinių poetų eilėmis. To meto fi-

¹ XIV a. rankraščiuose esantis įrašas, kad *Biono epitafija* priklauso Teokritui, klaudingas, nes *Epitafijoje* Teokritas minimas tarp anksčiau gyvenusių poetų (eil. 94). XVI a. leidėjas F. Orsini kūrinį priskyrė Moschui. Chronologinė bei lingvistinė šio kūrinio analizė parodė, kad jis parašytas vėliau nei galėjo gyventi visi trys bukoliniai poetai (plačiau žr. Reed, 1997, 2). Epitafijos atbalsių randa Katulo kūryboje (Catull. 5.5–6). Matyt, šio kūrinio autorius buvo vienas iš bukolinės poezijos epigonų.

² Šį kūrinį kartu su *Biono epitafija* XVI a. Moschui buvo priskyrės F. Orsini, bet dabar literatūros tyrinėtojai įrodė tokios autorystės klaidingumą.

³ Anksčiau epilijas *Achilo ir Deidamėjos epitalamijas* buvo priskiriamas Bioniui, nes tame atpasakojamas dviejų piemenų Mirsono ir Likido, minimų ir Biono fragmentuose, pokalbis. Pastaruoju metu išsami stilistinė epilio analizė parodė, kad šis kūrinys nepriklauso Bioniui (Reed, 1997, 29), bet gali būti priskirtas kokiam nors poeto sekėjui (Kegel-Brinkgreve, 1990, 51).

lologas Artemidoras surinko visus bukolinius kūrinius (Wentzel, 1896, s. v. Ἀρτεμίδωρος). Apie tai jis didžiuodamasis praneša savo epigamoje (AP 9.205), sukurtoje bukoliniams žanrui būdinga kalba:

Βουκολικαὶ Μοῖσαι σποράδες πονά, νῦν δ'
ἄμα πᾶσαι
ἐντὶ μιᾶς μάνδρας, ἐντὶ μιᾶς ἀγέλας.⁴

Artemidoro darbus pratęsė tame pačiame amžiuje gyvenęs jo sūnus Teonas, išleidęs pirmąjį Teokrito poezijos rinktinę (Wendel, 1934, s. v. Θέων). Kitas to meto gramatikas Asklepiadas parašė Teokrito komentarų. Spėjama, kad tada ir buvo sudarytas jau minėtas bukolinės poezijos atstovų sąrašas. Iš garsiausio bukolikų poeto Teokrito poezijos išliko 30 idilių ir 24 epigramos. Daug mažiau žinomi kiti du šio žanro atstovai Moschas ir Bonas. Jų kūrybinis palikimas nėra gausus. Abiejų poetų eilės paprastai spausdinamos viename leidinyje kartu su Teokrito poezija⁵. Lietuvoje graikų bukolikos ilgai nesulaukė antikinės literatūros tyrinėtojų dėmesio. Per paskutinį dešimtmetį pasirodė straipsnių, skirtų Teokrito bei Moscho poezijos analizei, buvo publikuoti ir šių dviejų autorių kūrinių vertimai (Kudulytė-Kairienė, 2001, 2002; 2004; Teokritas, 2000). Liko nepelnyta užmiršta trečiojo bukolinio poeto –

Bono – kūryba, kuri yra ne mažiau įdomi bei savita nei ankstesniųjų šito žanro kūrėjų. Kartais į visų trijų poetų kūrybą žvelgiama su nuostata, kad tai yra „darni meninė visuma, kurią jungia tas pats stilius ir ta pati dvasia“ (Грабарь-Пасек, 1958, 198), kartu analizuojamos ir jų poezijos ypatybės (Campbell, 1987), tačiau per mažai dėmesio skiriama atskiro poeto individualybei. Šio straipsnio tikslas – apurti Bono kūrybinį palikimą ir nustatyti, kokią vietą jis užima bukolikos žanro raidoje.

Žinių iš Antikos apie poetą Bioną beveik neišliko. Nėra tiksliai žinoma, kada ir kur jis gimė, gyveno, kūrė. Kadangi Bono vardas visada nurodomas po antrojo bukolinės triados poeto Moscho, spėjama, kad Bonas gyveno vėliau nei Moschas. Ši spėjimą patvirtina ir Bono poezijos analizė – joje aiškiai juntama Teokrito ir Moscho įtaka. Moschas, pasak Sudo, buvo mokslininkas, žymaus Aleksandrijos filologo Aristarcho mokinys (s. v. Μόσχος), todėl manoma, kad Moschas gyveno tuo pačiu metu kaip ir didysis jo mokytojas Aristarchas – apie II a. pr. Kr. viduri. Tad Bono gyvenimo laikas nukeliamas į II a. pr. Kr. antrają pusę ar į pabaigą. Sudo žodyne apie Bono gyvenimo datą žinių nėra, bet pateikiama informacija apie jo gyvenimo vietą: Bonas vadinamas Σμυρναῖος, t. y. Smirnos gyventoju⁶. Tokį patį Bono apibūdinimą – Σμυρναῖος – randame ir

⁴ Buvo bukolinės mūzos kadais išsisklaidę, bet šiandien

Jos ir tvarte vienam, ir vienoje bandoje. (Čia ir toliau cituojami straipsnio autorės vertimai)

⁵ Visi Bono kūriniai atėjo per Viduramžių tradiciją. Antikinių papirusų su poeto kūriniais neišliko. Plačiau apie Teokrito, Moscho ir Bono rankraštinę tradiciją ir leidimus žr. Грабарь-Пасек, 1958, 230–242.

⁶ Smirna – graikų miestas Mažosios Azijos pakrantėje. VII–VI a. pr. Kr. ši miestą sugriovė į ji įsibrovę lydai, bet helenizmo laikotarpiu jis vėl buvo atstatytas ir suklesėjo. Antikinis geografas Strabonas vadina Smirnā καλλίστη τῶν πασῶν (Strab. 14.1.37). Iš šio miesto buvo kilęs garsus VI a. pr. Kr. elegijų kūrėjas Mimnermas. Helenistinėse epigramose Smirna minima tarp septynių Graikijos miestų, pretendavusių būti Homero gimtine (AP 16.296, 297, 298, 299).

Stobajo *Antologijoje* (29.52). Suda mini ir kažkokį nedidelį Flosės kaimelį (ἐκ τινος χωριδίου καλούμενου Φλώσσης), iš kurio, matyt, buvo kilęs poetas. Apie šį kaimelį daugiau žinių nėsliko. Neaišku, kiek laiko poetas gyveno Smirnoje, ar buvo iš jos išvykės, o jei buvo, tai kur. Biono vardas minimas ir III a. rašytojo Diogeno Laertiečio veikale. Išvardydamas dešimtį Antikoje garsėjusių Bionų, filosofų bei oratorių, rašytojas užsimena, kad septintasis Bonas buvęs μελικὸς ποιητής. Daugiau žinių apie jį Diogenas Laertietis nepateikia (Diog. Laert. 4.58). Antikoje melikais (arba lyrikais) buvo vadinami dainuojamosios poezijos atstovai. Kadangi jokie kiti antikiniai šaltiniai nemini monodinę ar chorinę lyriką kūrusio poeto, vardu Bonas, manoma (Reed, 1997, 2), kad Diogeno Laertiečio veikale įsivėlė klaida ir vietoje μελικὸς ποιητής siūloma skaityti βουκολικὸς ποιητής.

Patikimų žinių apie Bono gyvenimą beveik nėra. Pasak anoniminės *Bono* epitafijos, poetą ištiko ankstyva ir netikėta mirtis (eil. 26: ταχὺν μόρον), nes jis buvęs nunuodytas (eil. 109: φάρμακον ἥλθε, Βίων, ποτὶ σὸν στόμα, φάρμακον ἥδες). Autorius nežino, kas ir dėl kokių priežasčių pasikėsino į poeto gyvybę, bet tikisi, kad kada nors Dikė viską išsiaiškins (eil. 114). Jokiuose kituose šaltiniuose užuominų apie Bono nunuodijimą nerandama, todėl neatmetama, kad šis epitafijoje minimas faktas tėra literatūrinė fikcija.⁷ *Bono epitafijoje* Bio-

⁷ Antikoje buvo mėgstama kurti įvairias tikrove nepametmas poetų biografijas, kurios baigdavosi netikėta poetų mirtimi. Pvz., pasakojimai, kad poetą Ibiką kelyje nužudę plėšikai ir tą nusikaltimą mačiusios pro šalį skridusios gervės (Suda, s. v. Ἰβυκος), kad Anakreontas mirė užspringęs vynuogės kauliuku (Plin. N. H. 4.7), o Sapfo iš meilės Faonui nušokusi nuo uolos į jūrą (Strab. 10.452).

nas pernelyg liaupsinamas: jis vadinamas pui-kiuoju dainiumi (eil. 7: καλὸς μελικτάς), dorėnų Orfėjumi (eil. 18), antruoju poetu po Homero. Vadindamas Bioną piemeniu (eil. 11: Βίων ... ὁ βουκόλος), autorius, matyt, pasinaudoja šiame žanre paplitusia alegorija vaizduoti poetus kaip piemenis⁸. Poetas apibūdinamas kaip dorėninės poezijos (eil. 12: Δωρὶς ἀοιδά), bukolinės dainos kūréjas (eil. 81–82: καὶ βούτας ἐλίγαινε καὶ ἀείδων ἐνόμευε / καὶ σύριγγας ἔτευχε). Šio kūrinio autorius, matyt, pats buvo bukolinio žanro atstovas, gal net paties Bono mokinys. Apie tai jis užsimena ir kūrinyje (eil. 93–96: ..αὐτὰρ ἐγώ τοι / ... οὐ ξένος ὡδᾶς / βουκολικᾶς, ἀλλ' ἀντε διδάξαο σεῖο μαθητάς). Epitafijoje juntama aiški Teokrito pirmosios idilės bei Bono kūrinio *Adonio epitafija* įtaka: kaip dėl Dafnidu ir dėl Adonio, taip ir dėl Bono mirties gedi visa gamta, verka kalnai, upės, miškai; kaip ir Teokrito idilėje, raudos refrene kreipiamasi į mūzas ir prasoma apverkti mirusį poetą. Nuolat pasikartojantys siciliški kūrinio motyvai kelia mintį, kad autorius galėjo būti kilęs iš Pietų Italijos arba kad ten buvo nuvykęs pats Bonas. Antra vertus, siciliški Teokrito vietovardžiai jau galėjo būti tapę būdingais bukolinės poezijos elementais, nes graikų bukolikos kraštu dažniau buvo laikoma Sicilija ar Pietų Italija, o ne Arkadija (plg. Teokrito 1, 4, 5 idiles)⁹. Kūrinio

⁸ Plg. jau cituotą Artemidoro epigramą, kurioje bukolinės dainos prilyginamos į vieną tvartą suvarytai bandai; Teokrito 7-osios idilę, kur po piemenų kaukémis vaizduojami žymiausi to meto poetai. Kaip ir Hesiodo (*Th.* 30), taip ir Teokrito piemuo (*Theocr.* 7.129) dovanų gauna lazda – „brangių dovanų mūzų“, t. y. poetinio įkvėpimo simbolį.

⁹ Né vienos Teokrito bukolikos veiksmas nevyksta Arkadijoje. Arkadijos motyvas galėjo ateiti iš toje srityje gyvenusios helenistinės poetės Anitės bukolinių epigramų (Kudulytė-Kairienė, 2003, 53).

autorui buvo gerai pažistama Biono kūryba, nes poemoje jis mini Biono kūrinių personazus Galatėją (eil. 61) ir Adonį (eil. 69). Kreipdamasis į Mažojoje Azijoje tekėjusią Meleto upę, anksčiau iškentusią Homero, o dabar dar ir Biono mirtį (eil. 70–71), kūrino autorius patvirtina versiją, kad jo apdainuojamas poetas buvo kilęs iš Smirnos.

Biono kūrybinis palikimas nėra gausus. Jį sudaro vienintelis didesnės apimties (98 eilucių) poeto kūrinys *Adonio epitaftija* ir septyniolika nedidelių fragmentų. Šiuos fragmentus, išskyrus vieną, cituoja V a. rašytojas Stobajos *Anthologijoje*. Vieni Biono fragmentai pateikiami kaip aforizmai (fr. 4, 7, 15, 17), kiti panašūs į trumpas grakštias epigramas (fr. 10, 13). Visa išlikusi Biono poezija, išskaitant ir vienos eilutės aforizmus, sueiliuota hegzametru ir parašyta dorėniniu atspalviu nuspalvinta poetine kalba. Šiai dirbtinei kalbai būdingos ne tik dorėninės (*ματέρος, τώς καλάμως, λέγοντι, μογεῦμες*), bet ir epinės archajinės (*πύξοιο, Κινύραο, βοόωσα, ἔδεν, ἔρχεαι*) bei ajoléninės (*Μοῖσα, ἄγοισα, συρίσδεν, ἀνακλείοισιν*) formas. Kadangi tokiu poetiniu dialekту parašytos ir Teokrito idilės bei Moscho kūriniai, galima manyti, kad šis dialektas jau buvo virtęs tradicine bukolinio žanro kalba. Eilėdara ir kalba Biono poezių sieja su Teokrito bei Moscho kūriniais. Visų bukolinių poetų eilės lengvos, skambios ir žaismingos. Nors jos išoriškai panašios, tačiau turi gana reikšmingų skirtumų. Biono eilėse bukoliniai elementai gana formalūs ir paviršutiniški. Jose beveik nerieka to, kas vyravo Teokrito poeziijoje: kaimo motyvų, piemenų gyvenimo scenų, dainų varžybų, iš folkloro atėjusių pakaitinio dainavimo elementų, realistinių piemenų gyvenimo

detalių ir išsamaus buities aprašymo. Toliau tēsdamas žanro tradiciją, poetas dažniausiai apsiriboja tuo, kad pagrindinius veikėjus vadina piemenimis net neužsimindamas, nei kuo jie vardu, nei kur tie piemenys gyvena ir kuo užsiima. Biono piemenys nelaksto paskui ožkas ir avis, neslegia sūrių, nemelžia pieno, nieško pavėsio prie šalto vandens upelių, nesirūpina buities problemomis. Neišryškinami veikėjų charakteriai, o po išorinėmis piemenų kaukémis slypi neindividualizuotas, neturintis konkrečių charakterio savybių išimylėjelis. Nebelieka „piemeniškai“ poezių būdingo idiliško ramios gražios gamtos fono – vieno iš pagrindinių bukolinių eiléraščių bruožų. Tiesa, trumpai užsimenama apie piemenų mėgstamą siringę (fr. 5) ir jos išradęjį Paną (fr. 10), apie atlygi už dainavimą (fr. 6), kuris gali būti susijęs su piemenų rengiamomis dainų varžybomis¹⁰, apie tai, kad išimylėjelis ruošiasi naktį ginti bandą (fr. 11).

Prie bukolinio žanro motyvų galėtume prisikirti 16-ajame fragmente minimą nimfą Galatėją, kurią lyrinis veikėjas vadina žiauriaja ir tikisi neprarasti saldžios meilės vilties iki gyvenimo pabaigos. Galbūt Bionas taip pat pasakojo apie piemenį Polifemą, beviltiškai išimylėjusį šią nimfą¹¹. Nelaimingą Polifemo

¹⁰ Kai kurie antikinės literatūros tyrinėtojai mano (Kegel-Brinkgreve, 1990, 50), kad Biono fr. 5 ir 6 atspindi dalis piemenų dialogo, paimto iš neišlikusio Biono mimo.

¹¹ Polifemo bei Galatėjos meilė buvo mėgstama graikių poetų tema (Hordern, 2004, 285–292). Jų meilė buvo atpasakota neišlikusiose IV a. pr. Kr. komedijoje – Antifano *Kiklopas* bei Nikocharo *Galateja*. Apie šių dvių mitinių veikėjų jausmus IV a. pr. Kr. rašė poetas Filoksenas neišlikusiamuose ditirambe *Kiklopas* (PMG fr. 815–824): prasidamas Polifemo išleisti jį ir draugus iš olos, Odisėjas žada įkalbėti Galatėją atsakyti į Kiklopo meilę. Filokseno ditirambo parodija jaučiama Aristofano komedijoje *Plutas* (290).

meilę apdainuoja ir Teokritas 6 ir 11 idilėse. Iš Teokrito kūrybos (7 idilės) gali būti paimtas Biono piemens Likido vardas (fr. 9). Atpaskojamas dviejų bičiulių Kleodamo bei Mirsono dialogas (fr. 2) stiliumi, forma ir turiniu primena anoniminės, Teokritui priskiriamos 21 idilės veikėjų žvejų Asfalijono bei jo draugo pokalbi. Tačiau tokį bukolinių elementų nėra daug. Poetui, kaip ir jo personažams, už piemenų dainas labiau patinka meilės dainos, todėl meilė tampa vyraujančia Biono poezijos tema, o svarbiausiu veikiančiu asmeniu – nemirstantis, šelstantis, negailestingas Erotas¹², pasirodantis kone kiekviename ilgesniame fragmente ir vienaip ar kitaip paveikiantis įvykius. Biono Erotas panašus ne į piktą ir žiaurų Teokrito, bet į žaismingą anakreontinių eilėraščių Erotą. Šitokį Erotą matome ir anoniminio autoriaus eileraštyje *Medaus vagišius*¹³, kuris pagal tradiciją įtraukiamas į Teokrito rinktinę, bei Moscho kūrinyje *Erotas bēglys*. Kartais Biono Erotas vadinamas visų žmonių, net ir pačios Afroditės nelaime (fr. 14), kartais jis panašus į stambų, nuo šakos ant šakos plasnojančią paukštuką (fr. 13), kurį bando ir niekaip nepajégia sugauti mažas berniukas, dar

per jaunas meilės nuotykiams; kartais jis primena nepaklusnų mokinį, verčiantį savo mokytoją užmiršti anksčiau mokėtasis piemenų dainas ir dainuoti vien apie meilę (fr. 10.12–13: κῆργών ἐκλαθόμαν μὲν ὅσων τὸν Ἐρωτα δίδασκον / ὅσσα δ' Ἐρως με δίδαξεν ἐρωτύλα πάντα διδάχθην)¹⁴. Poezija ir meilė poetui neatsiejami dalykai (fr. 3), be meilės negali būti poetinio įkvėpimo, negali gimti dainos (fr. 10). Mylinčiam žmogui geriausius vaistus gali suteikti tik mūzos: μολπὰν ταὶ Μοῖσαι μοι ἀεὶ ποθέοντι διδοῖεν, / τὰν γλυκερὰν μολπάν, τᾶς φάρμακον ἄδιον οὐδέν (fr. 3). Panašios mintys išsaikytos ir 11 Teokrito idilės pradžioje, kur poetas aiškina įsimylėjusiam draugui Nikijui, kad nuo meilės nėra jokių vaistų, „nei tepalų jokių, nei miltelių, / vien Pieridės“. Lyriškas Biono įsimylėjelio kreipimasis į Vakarinę žvaigždę (fr. 11) primena nakties serenadą ir asocijuojasi su nelaimingosios Teokrito Simaitos malda, kai ji kreipiasi į danguje šviečiančią Selénę (Theocr. 2).

Meilė vyrauja ir mitinėse Biono eilių reminiscencijose. 9-ajame fragmente minima Tesséjo ir Peiritojo, Oresto ir Pilado, Achilo ir Patroklo draugystė. Neaišku, iš kokio kūrinio paimtas šis fragmentas. Galbūt jis buvo panaudotas kaip mitinis intarpas kokioje nors bukolinėje Biono dainoje (plg. 3 Teokrito idilėje mitologinių motyvų kupiną piemens dainą). Išlikusiuose fragmentuose Biono veikėjai, kitaip nei Teokrito piemenys, kalbėdami nedemonstruoja savo mokytumo. Matyt, II a. pr. Kr. au-

¹² Archajinėje literatūroje Erotas dažnai minimas kaip žiaurus ir negailestingas dievas (Ibyc. *PMG* fr. 287; Sapph. 44, 97–98; Thgn. 1231), nors Alkmano eilėse jis „pašėlęs paikioja kaip berniukas“ (*PMG* fr. 58: μάργος δ' Ἐρως οἴα παῖς παίσδει). Kaip žiaurus dievas jis iš pradžių vaizduojamas ir helenizmo poezijoje (Theoc. I.97, II.55, 133; III.15; X.20), kur šalia vieno Eroto jau atsiranda būrys Erotų (Theoc. VII.96, 115, XV.120; Ap. Rhod. 3.452, 687, 765, 937). Vėlesnėje helenistinėje literatūroje, Moscho ir Biono kūriniuose bei anakreontiniuose eileraščiuose Erotas tampa mažyčiu ir padykusiui berniuku.

¹³ Dėl stiliaus ir formos panašumo buvo bandyta šį nežinomo autoriaus eileraštį priskirti Bionui arba Moschui (Knaack, 1898, s. v. Βίων; Reed, 1997, 30).

¹⁴ Panašūs motyvai skamba ir anakreontiniuose eileraščiuose: *Anacreont.* 23: Θέλω λέγειν Ἀτρείδας / θέλω δὲ Κάδμον ἄιδειν / ὁ βάρβιτος δὲ χορδαῖς / ἐρωτα μοῦνον ἡχεῖ.

torių siekis parodyti kūriniuose savo išprusimą bei apiskaitymą jau buvo apsilpęs. Hiacintui skirtame Biono fragmente (fr. 1) pasakojama, kad Foibas bando gydyti negyjančią žaizdą. Šitas kūrinys galėjo būti pagrįstas mitu apie Apoloną ir Hiacintą¹⁵, pasakojančiu apie tragišką jaunuolio Hiacinto mirtį. Šis mitas panašus į mitą apie Adonij, išdėstyta vie-ninteliam gerai išlikusiame Biono kūrinyje *Adonio epitafija*. Kaip ir kiti helenistiniai poetai, Bionas nebijojo eksperimentuoti, savo kūrinyje suliedamas dviejų literatūrinių žanrų – raudos bei himno – elementus. Abu šie žanrai to meto literatūroje buvo labai populiarūs¹⁶. Raudos objektu pasirinktas ne piemuo, kaip Teokrito idilėje, bet mitinis Afroditės mylimasis, apdainuotas ir kitų graikų poetų eilėse¹⁷. Bionas kūrinyje stengiasi ne nuosekliai atkurti mitą, bet papasakoti apie Afroditės bei Adonio aistrą, pateikdamas nechronologine tvarka išdėstyitus vaizdus. Šiam sentimentaliam, erotinėmis detalėmis pagyvintam eiléraščiu poetas suteikia formą, būdingą bukolinio žanro kūriniui. *Adonio epitafija* parašyta sekant dviem Teokrito idilėm – pirmają, kurioje apverkiamas dėl meilės mirštantis piemuo Dafnidas, ir *Himnu Adoniui*, pateikiamu 15 idi-

lės-mimo antrojoje dalyje. Iš pirmosios Teokrito idilės Bionas perima nuolat pasikartojan-ti dainos refreną, suartinantį kūrinį su folklorinėmis raudomis. Iš Teokrito perimtas ir gedinčios gamtos motyvas: kaip ir mirštant Teokrito piemeniui Delfidui, dėl Adonio mirties liūdi visa gamta, tačiau gamtos vaizdų nėra daug. Trečiosios Teokrito idilės įtaka (plg. eil. 13–14 ir Theoc. 3.46–48) suteikia kūriniui dar daugiau erotiškumo. Biono kūrinyje į pasako-jimą įterpiamas refrenas Αἰάζω τὸν Ἀδωνιν, ἀπώλετο καλὸς Ἀδωνις sujungia atskiras kūrino dalis. Įspūdį stiprina ir kūrinyje panau-dotos meninės priemonės – anaforos (eil. 65–66: αἴμα χέει, τὰ δὲ πάντα ποτὶ χθονὶ γίνεται ἄνθη / αἴμα ρόδον τίκτει ir kt.), antitezės (eil. 26–27: τοὶ δ’ ὑπὸ μαζοί / χιόνεοι τὸ πάροιθεν Ἀδώνιδι πορφύροντο ir kt.), aliteracijos (pvz., eil. 8: λευκῷ λευκὸν ὀδόντι τυπεῖς ir kt.), pa-sikartojimai (eil. 16: ἄγριον ἄγριον ἔλκος ἔχει κατὰ μηρὸν Ἀδωνις ir kt.), palyginimai (eil. 58: πόθος δέ μοι ὡς ὅναρ ἔπτα ir kt.). Kaip ir daugelis helenistinių poetų, Bionas daug dė-mesio skyrė poetinei technikai, kruopščiai at-rinkdamas kūrino detales. Iš savo pirmataku-jis perėmė metrą, kalbą, tradicinius personažus. Bukolinių elementų sumažėjimas, nerū-pestiinga kūrinių nuotaika, gausūs erotiniai motyvai suartino Biono poeziją su anakreontinėmis eilėmis, todėl vėlesniais laikais į bu-kolinių eiléraščių rinkinį buvo įtrauktas nieko bendra su „piemeniška“ poezija neturintis, ta-čiau į vėlyvosios bukolikos kūrinius panašus anakreontinis nežinomo autorius eiléraštis *Mirusiam Adoniui*. Bukolinio žanro raidos ale-goriją galime ižvelgti paties Biono fragmente (fr. 10), kuriame Afroditės sūnus Erotas išmo-

¹⁵ Mitas apie Apoloną ir Hiacintą minimas Hesido (fr. 171), Euripido (*Hel.* 1469–1473) kūryboje.

¹⁶ Pvz., helenistinės poetės Erinos poema *Verpsté*, ku-rioje ji gedi dėl mirusios draugės Baukidės. Himnais gar-sejo vienas žymiausiu Aleksandrijos poetų Kalimachas.

¹⁷ Himną Adoniui buvo sukūrusios Sapfo (fr. 133, 152), V a. pr. Kr. poetė Praksila (*PMG* fr. 747). Adonio kultas ypač suklestėjo helenistiniu laikotarpiu. Teokri-tas (15 id.) vaizdingai piešia Adonio garbei rengiamą šventę helenistinio Egipto sostinėje Aleksandrijoje. Ki-tose šio poeto idilėse taip pat dažnai minimas Adonio vardas (I.3, 15, 20 id.).

ko savo mokytojų piemenį meilės dainelių, ir šis užmiršta viską, ką mokėjo ligi tol. Buvusi piemenų poezija, apdainavusi ramų jų gyvenimą gražios gamtos prieglobstyje, pamažu vir-

to populiairais¹⁸ žaismingais meilės eiléraščiais, sulaukusiais nemažai sekėjų ir padariusiais didžiulę įtaką tolesnei antikinės literatūros raidai¹⁹.

ŠALTINIAI

Alcée. Sappho, 1994: texte établi et traduit par Th. Reinach avec de A. Puech, Paris: Les belles Lettres.

Anthologia Palatina, 1894–1906: ed. H. Stadtmüller, Lipsiae. (=AP)

Athenaeus, 1887–1890: *Dipnosophistarum libri XV*, ed. G. Kaibel, Lipsiae: Teubneri.

Bucolici Graeci, 1988: rec. A. S. F. Gow, Oxonii: Clarendon Press.

Liddell, H. G., R. Scott, H. S., Jones, 1968: *Greek-English Lexicon*, Oxford.

Poetae Melici Graeci, 1962: ed. D. L. Page, Oxonii: Clarendon Press. (=PMG)

Suida, 1933: *Lexicon*, ed. A. Adler, Lipsiae.

The Greek Anthology. Hellenistic Epigrams I. Texts, 1965: ed. A. S. F. Gow and D. L. Page, Cambridge: Cambridge University Press.

LITERATŪRA

Campbell, Malcolm, 1987: *Index verborum in Moschum et Bionem*, Hildesheim: Olms.

Gow, A. S. F., 1950: *Theocritus*, edited with a translation and commentary, 2 vol., Cambridge: University Press, 1950.

Hopkinson, Neil, 1988: *A Hellenistic Anthology*, Cambridge: University Press.

Hordern, James H., 2004: „Cyclopea. Philoxenus, Theocritus, Callimachus, Bion“, *Classical Quarterly* 54, 285–292.

Kegel-Brinkgreve, E., 1990: *The Echoing Woods. Bucolic and Pastoral from Theocritus to Wordsworth*, Amsterdam: J. C. Gieben publisher.

Knaack, 1889: *Paulys Real-Encyclopädie der Classischen Altertumswissenschaft*, Bd. III, Stuttgart: J. B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung, 1929, s.v. Βίων.

Kudulytė-Kairienė, Audronė, 2001: „Teokrito himnas Dioskūram: epilogo problemos: (XXII.216–223)“, *Literatūra* 43(3), 64–70.

Kudulytė-Kairienė, Audronė, 2002: „Teokrito epilijo ypatybės“, *Literatūra* 44(3), 29–36.

Kudulytė-Kairienė, Audronė, 2003: „Helenistinių poečių kūryba“, *Literatūra* 45(3), 49–57.

Kudulytė-Kairienė, Audronė, 2004: „Tragedijos pėdsakai Moscho kūryboje“, *Literatūra* 46(3), 57–68.

Pfeiffer Rüdiger, 1968: *History of Classical Scholarship from the Beginnings to the End of the Hellenistic Age*, Oxford: Clarendon Press.

Reed, J. D., 1997: *Bion of Smyrna. The Fragments and the Adonis*, Cambridge: University Press.

Teokritas, 2000: *Idilės. Epigramos*, ižangos straipsnis, vertimas ir komentarai A. Kudulytės-Kairienės, Vilnius: Aidai.

Wendel, Carl, 1934: *Paulys Real-Encyclopädie der Classischen Altertumswissenschaft*, neue Bearbeitung, Bd. II, Stuttgart: J. B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung, 1929, s. v. Θέων.

Wentzel, 1896: *Paulys Real-Encyclopädie der Classischen Altertumswissenschaft*, Bd. II, Stuttgart: J. B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung, 1929, s. v. Ἀρτεμίδωρος.

Грабарь-Пассек, Мария Евгеньевна, 1958: „Буколическая поэзия эллинистической эпохи“, *Феокрит. Мосх. Бион. Идиллии и эпиграммы*, Москва: Издательство Академии Наук, 230–242.

Чистякова, Наталья Александровна, 1988: *Эллинистическая поэзия*, Ленинград: Издательство Ленинградского университета.

¹⁸ Erotiniaiems kūriniais garsėjо helenistinių poetų Hermesianaktas iš Kolofono, sukūręs *Isimylējusiųjų katalogą* (Athen. 13.597a), epigamų kūrėjai Asklepiadas, Meleagras ir kt.

¹⁹ Bukolinis žanras padarė didžiulę įtaką graikų epigramai, romėnų poeto Vergilius, graikų rašytojo Longo kūrybai ir t. t.

A TRANSFORMATION OF THE BUCOLIC GENRE IN THE POETRY OF BION

Audronė Kudulytė-Kairienė

Summary

The article deals with the poetry of the Greek bucolic poet Bion (probably the end of the 2nd century B.C.). Nothing is known about poet's life except that he was born at Phlossa near Smyrna. The lament *Epitaphios Bionos* composed by his disciple claims that Bion was poisoned, but this story is probably only an invention. The longest and the best preserved of Bion's poems is the lament *Epitaphios Adonis*. Seventeen fragments of his other pieces are preserved in Stobaeus, most of them are erotic in tone.

Bion was the imitator of Theocritus. All three bucolic poets – Theocritus, Moschus and Bion – wrote in a poetic Doric dialect and used the same metre as well as the same common topics. The peculiar characteristics of Bion poetry and the inherited bucolic elements are discussed. Although his poems are included in the general class of bucolic poetry, the remains show little of the bucolic traces. Bion wrote erotic poetry totally unconnected with the countryside.

Gauta 2005 11 10

Priimta publikuoti 2005 11 18

Autorės adresas:
Klasikinės filologijos katedra
Vilniaus universitetas
Universiteteto g. 5
LT-01513 Vilnius
El. paštas: audrkair@centras.lt

Bionas

Adonio epitafija

Aš apraudu Adonį: „Pražuvo gražusis Adonis“.

„Žuvo gražusis Adonis“, – pajaną gieda Erotai.

Tu, Kipride, daugiau nemiegok, užsidengus apsiaustu
Purpuriniu, prabusk, apsisiauski juodają skraistę,

5 Tark, mušdama į krūtinę: „Pražuvo gražusis Adonis“.

„Aš apraudu Adonį“, – pajaną gieda Erotai.

Guli kalnuos gražusis Adonis, sužeistas šerno
Ietim balta į šlaunį, ir skausmas užvaldo Kipridę,
Nes Adonis jau sunkiai kvėpuoja, kraujas juodasis

10 Liejas per šviesų jo kūną, akys po antakiais stingsta,
Nyksta lūpų raudonis, kartu bučinys jų numiršta,
Tas, kurio jau daugiau nelemta Kipridei sulaukti.
Bet Kipridei patinka ir negyvą Adonį bučiuoti,
Tik bučinių mylimosios nejunta miręs jaunuolis.

15 „Aš apraudu Adonį“, – pajaną gieda Erotai.

Baisiai sunki žaizda Adonio šlauny atsivérė,
Dar baisesnė žaizda kraujuoja širdy Kiterietės.
Kaukia apstojo Adonio kūną jo šunys mielieji,
Ir Oreadės nimfos apverkia ji. Afroditė

20 Plaukus paleidus, basa, apimta nenumaldomo skausmo,
Klaidžioja po miškus. Laukinių erškėtrožių krūmai
Skaudžiai ją braižo ir rausta nuo tekančio švento jos krauko.
Garsiai raudodama ji po slėnius placiuosius bėgioja,
Šaukia balsu asirietį mylimą vyra jaunutį.

25 Iš Adonio šlaunies ištryškės kraujas juodasis
Deivei iškruvino pilvą, raudona spalva jai nudažė
Baltas krūtis, kurios anksčiau lyg sniegas bolavo.
„Vargše tu, Kiteriete!“ – pajaną gieda Erotai.

Žuvo vyras gražus ir deivės gražumas pražuvo.

30 Švietė grožis Kipridės, kai buvo gyvas Adonis,

Bet kartu su Adoniu jis numirė. „Vargše Kipride!“ –
Šaukia visi kalnai, o medžiai: „Vargše Adoni!“
Visos upės apverkia baisias kančias Afroditės,
Ir šaltiniai kalnų dėl Adonio ašaras lieja,
35 Gélės iš sielvarto rausta. Liūdna Kiterietė po slėnius,
Po pašlaites visur klajodama gailiai dejuoja.
„Vargše tu, Kiteriete! Pražuvo gražusis Adonis“.

Aidas kartoja žodžius: „Pražuvo gražusis Adonis“. Kas galėjo neverkt dėl meilės Kipridės skausmingos?
40 Kai pastebėjo jinai, kai išvydo žaizdą Adonio,
Kai ant šlaunies jo pamatė džiūstantį juodąjį kraują,
Gražė rankas, aimanavo: „Luktelki, vargše Adoni,
Kad paskutinį kartą galėčiau tave palaikyti,
Kad apkabinčiau tave ir lūpas prie lūpų priglausčiau.
45 Nors trumpam atsibusk, Adoni, mane pabučiuoki,
Lai bučinys paskutinis tėsiasi tiek, kiek tik gali,
Kad paskutinį kvapą iškvéptum tiesiog man į burną,
Kad atodūsis tavo kepenis mano pasiektų.
Žavesį tavo iščiulpsių, meilę išgersiu, branginsiu
50 Bučinį ši lyg tave, jei dabar nuo manęs pasitrauki.
Tu išeini toli, prie krantų Acheronto, pas rūstų
Ir pas žiaurų valdovą. Lieku aš, vargšė, gyventi.
Nors ir deivė esu, iš paskos tau sekt negalésiu.
Imk, Persefone, manąjį vyra! Esi galingesnė
55 Tu už mane, nes tau, kas gražu, visada atitenka.
Aš labai nelaiminga, jaučiu nenumaldomą gėlą,
Dėl Adonio, jau mirusio, raudu. Tavęs aš bijausi.
Triskart mylėtas, mirei, ir aistra išskrido kaip sapnas.
Jau Kiterietė našlė, namuose nusiminę Erotai.
60 Mano juosta pražuvo. Kodėl tu medžiojai, drąsuoli?
Būdamas šitoks gražus, kodėl su žvérim susikovei?“
Taip aimanavo Kipridė, pajaną giedojo Erotai:
„Vargše tu, Kiteriete! Pražuvo gražusis Adonis“.

Kiek išbyrėjo Pafietės ašarų, štieki Adonis

65 Kraujo praliejo. Ir ten ant žemės prasiskleidė gėlės:
Rožės iš kraujo Adonio, iš deivės ašarų – plukės.
Aš apraudu Adonį: „Pražuvo gražusis Adonis“.

Jau nebeverki daugiau miškuos dėl Adonio, Kipride,
Girioj gūdžioj ant lapų netinka Adoniui gulėti.

70 Lai ir negyvas Adonis ilsisi guoly tavajam.
Jis ir numiręs gražus, atrodo tarytum užmigės.
Ji paguldyk į minkštus patalus, kur jis gulėjo,
Kai su tavim kartu naktis šventąsias praleido.
Guoly savo auksiniam priimk negyvą Adonį,
75 Ji vainikais išpuošk, gélémis apkaišyk, kad ji puoštų.
Taip, kaip mirė Adonis, tegu ir gėlės numiršta.
Sirišku tepalu kūną ištepki, mira ji ištrinki.
Lai ji pražūva, kaip tavo mira brangioji – Adonis.
Jau Adonis švelnus patale purpuriniame guli
80 Ir aplink ji verkdami vaitoja Ertai, sau plaukus
Dėl Adonio nukirpę. Štai vienas išmetė lanką,
Kitas – strėlę, trečiasis – sparną, ketvirtas – strėlinę.
Tas sandalus Adonio atrišo, aukso ąsočiu
Šitie vandenį neša, anas šlaunis jo mazgoja,
85 Savo sparneliais dar vienas džiovina kūną Adonio.
„Vargše tu, Kiteriete!“ – pajaną gieda Ertai.

Jau Himenajas prie durų visus žibintus užgesino
Ir vestuvių vainiką suplėšė, daugiau jau nelemta
Giesmei skambėt „Himenajau!“, bet vietoje jos tik dejonės
90 Aidi ir girdisi raudos, pakeitusios giesmę vestuvių.
Graudžiai apverkia Charitės numirusį sūnų Kiniro,
„Žuvo gražusis Adonis“, – tarpusavy kuždas jos, garsiai,
Daug garsiau nei dainuotų pajaną, apgieda Adonį.

Moiros nuliūdusios gedi, Adonio mirtį apverkia,
95 Nori ji sugrąžint, bet negirdi jų miręs Adonis.
Pats jis norėtų sugrįžt, tik Korė sugrįžt jam neleidžia.

Šiandien baik, Kiteriete, raudot, numalšink savo skausmą.
Vėl tau po metų reikės aimanuoti ir ašaras lieti.

Fragmentai

I

Hiacintui

Febas net žado neteko, kentėdamas didelį skausmą.
Ėmė ieškot jis vaistų ir būdų žaizdą išgydyt.
Ėmė ją tept nektaru, paskui ambrozija trynė.
Bet neišgydomos būna šitokios žaizdos lemtinges.

II

Kleodamas

Kas tau, Mirsone, mieliau? Ruduo ar pavasario metas?

Vasara ar žiema? Ko labiau tu lauki ateinant?

Vasaros, kai sunoksta visa, dėl ko mes plušėjom?

Ar malonaus rudens, kai bado grėsmė sumažėja?

- 5 Ar neveiklios žiemos, kada namuose pasilikę
Daugelis šildos ir džiaugias, nes gali ramiai pailsėti?
Gal pavasario grožis labiau tau patinka? Sakyki,
Ką širdis tavo renkas. Juk turime laiko plepēti.

Mirsonas

Nedera mums, žmonėms, svarstyti, kas dievų nustatyta.

- 10 Jū darbai šventi ir malonūs. Tačiau, Kleodamai,
Tau atsakyti galiu, kas man labiausiai patinka.
Vasaros aš nenoriu, nes vasarą svilina saulė,
Ir netrokštu rudens, kai ligos pradeda plisti.
Neša žiema pražūtingą sniegą, šalčių bijausi.
15 Triskart geriau, jei visus metus pavasaris tėstūs,
Nes pavasarį mums nebaisus nei šaltis, nei saulė,
Viskas užsimezga, viskas tada pražysta, žaliuoja.
Ima diena ilgėt ir greitai ji nakčiai prilygsta.

III

Lai pasikviečia Erotas mūzas, o mūzos – Erotą,
Lai man mylinčiam mūzos visad giesmę suteikia,
Saldžiąją giesmę – už ją nėra vaistų malonesnių.

IV

Sako, lašai dažnai krisdami suskaldyt pajėgia
Kietą akmenį.

V

Mielas bičiuli, netinka dažnai tau pas meistrą bėgioti
Ir nuolatos prašinėt jo pagalbos dėl visko. Juk moki
Pats padaryti siringę. Tikrai nesunkus tau šis darbas.

VI

Be dovanų tu manęs nepalik, nes ir Foibas už dainą
Mokestį ima. Juk visad už atlygį darbas geresnis.

VII

Nedera mums ir nereikia daryti tai, ko nemokam.

VIII

- Jeigu gražios mano dainelės, tai šlovę įgysiu
Aš jau dėl tų, kurias lig šiolei man įkvėpė mūza.
Jei jos nemielos, tai kam toliau jas man kurt ir kamuotis?
Jeigu gyvenimus du mums suteiktų Kronidas ir moira
- 5 Nepastovioji, linksmai ir džiaugsmingai gyvenimą vieną
Mes nugyvenę, o kitą pravargę, galėtume laukti,
Kad mums atlyginta bus už visus vargus iškentėtus.
Jei jau dievai žmonėms nusprendė gyvenimą vieną
Skirt ir tą patį labai trumputį, trumpesnį už amžių,
- 10 Duotą kitiems, tai kodėl mes, vargšai, dirbam bei plušam,
Įdedam širdį, kai siekiam žinių bei pelno įgyti,
Kam nuolatos vis trokštam turtų kuo daugiau susikrauti?
Ar nepamiršom visi, kad mes – tik žmonės mirtingi
Ir kad esame gavę iš Moiros trumpą likimą?

IX

- Mūzos visai nesibijo žiauriojo dievo Eroto,
Mėgsta jį iš visos širdies ir paskui jį seka.
Jeigu nelinkęs mylėti žmogus pabando dainuoti,
Mūzos bėga nuo jo, nenori dainų jį išmokyti.
- 5 Jei kas nors, atsidavęs Erotui, gražiai uždainuoja,

- Visos mūzos tada kuo greičiau aplanko šį žmogų.
 Aš galiu visiems paliudyti, kad šitai teisybė.
 Jei tik bandau apdainuoti ką nors iš dievų ar mirtingų,
 Šnabžda liežuvius kažką, daina, kaip anksčiau, nesigauna.
- 10 Jeigu skiriu ją bičiuliu Likidui ar dievui Eerotui,
 Ima tada giesmė iš burnos man lietis džiaugsmingai.

X

- Kartą sapne išvydau galingąją deivę Kipridę.
 Vedės už rankos gražios jį sūnų mažytį Erotą,
 Žemén akis įbedusį. Deivė man šitaip pasakė:
 „Na, brangus piemenie, išmokyk Erotą dainuoti“.
- 5 Tarė ir dingo. O aš, kvailys, prieš norą Eroto
 Mokiau dainuoti jį taip, kaip piemenys pratę dainuoti:
 „Panas išrado švilpynę, Aténė išrado dūdelę,
 Hermis lyrą išrado, kitarą – žavus Apolonas“.
 Taip jį mokiau, tačiau jisai mano žodžių neklausė,
- 10 Traukė sau meilės dainas ir pats mane mokyt ēmė
 Šlovint žmonių aistras ir savo motinos darbus.
 Viską, ko mokiau Erotą, tada pamiršau ir pradējau
 Meilės dainas dainuot, kurias išgirdau iš Eroto.

XI

- O Vakare, auksine šviesa tu Afrogenėjos!
 O Vakare, tamsios nakties puošmena tu šventoji!
 Tieki už mėnulį mažesnė esi, kiek ryškiau negu kitos
 Žvaigždės švieti. Sveika! Kai pas piemenį savają bandą
- 5 Ginsiu, tu šviesą pasiūsk man vietoj mėnulio, nes šiandien
 Vos patekėti suspėjės ménulis ir vėl nusileido.
 Naktį nesiruošiu eit nei vogti, nei gąsdint praeivių.
 Aš pamilau. O tau juk pridera mylintiems švesti.

XII

- Mylintys jaučias laimingi, kai meilė abipusė būna.
 Jautės laimingas Tesėjas, jei buvo šalia Peiritojas,
 Net kai jiems teko drauge nusileisti į rūstujį Hadą.
 Jautės laimingas Orestas, nors tremtį jam teko patirti,

- 5 Nes kiekvienam kely jį Piladas lydėjo. Laimingas
Buvo Ajako vaikaitis Achilas, kol draugas gyveno.
Mirė laimingasjisai, sugebėjės už draugą atkeršyt.

XIII

- Kartą giraitėj tankioj paukštgaudys berniukas klajojo,
Gaudė paukščius ir staiga pamatė žiaurų Erotą.
Bukmedy šis ant šakos įsitaisės tupėjo. Išvydęs
Vaikas Erotą palaikė stambiu paukštuku ir nudžiugo.
- 5 Spąstus paspendęs bandė vienur ir kitur jo patykot,
Bet nuo šakos ant šakos Erota pradėjo skraidyti.
Baisiai supykės berniukas, kad paukščio sugaut nepavyko,
Metės spąstus, tuoju pasileido pas seną artoją.
Mokė šis vaiką kadais, kaip gaudyt paukščius. Pasiskundęs
- 10 Jam parodė Erotą tupintį. Ėmė šypsotis
Senis, paskui palingavęs galvą, pasakė berniukui:
„Baiki medžioti ir šito paukšteliu daugiau nebegaudyk.
Béki nuo jo tollyn. Baisus tai žvéris. Tu laimingas
Būsi, kol jo nepagausi. Kai tapsi suaugusiu vyrui,
- 15 Paukštis, kuris dabar nuo tavęs mègina pasprukti,
Pats ant galvos tau nutūps, atplasnojės tada netikėtai“.

XIV

- Kiprogenėja švelni, dukterie tu Dzeuso ir jūros,
Ko taip baisiai širsti ant žmonių ir dievų nemirtingų?
Dar pridursiu: kodėl tu net sau įsipykusi tokią
Negandą šią visiems pagimdei – sūnelį Erotą,
5 Žiaurų, bejausmij, kurio širdis nuo išvaizdos skirias?
Ir kodėl tu jam leidai šauliu sparnuotuoju būti,
Kad negalėtume mes kartaus šito dievo išvengti?

XV

Moteris išvaizda puošia, o vyruis puošia narsumas.

XVI

Aš keliausiu dabar keliu link kalno pašlaitės,
Ten, kur pajūrio krantas smélėtas. Šnabždédamas tyliai

Imsiu maldauti savo žiaurios Galatéjos ir niekad,
Iki senatvės gilios neprarasiu saldžiųjų svajonių.

XVII

Viskas, panorus dievams, pasisekti gali. Mirtingiemis
Viskas, jei gelbsti dievai, labai lengvai išsipildo.

Vertė Audronė Kudulytė-Kairienė
Versta iš: *Bucolici Graeci*, rec. A. S. F. Gow,
Oxonii: Clarendon Press, 1988.